Ceturtdiena, 2022. gada 10. marts

P9_TA(2022)0069

Īpašas komitejas Covid-19 pandēmijas jautājumos izveide: gūtā pieredze un ieteikumi nākotnei

Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta lēmums par īpašas komitejas "Covid-19 pandēmija: gūtā pieredze un ieteikumi nākotnei" izveidi, tās pienākumiem, skaitlisko sastāvu un pilnvaru termiņu (2022/2584(RSO))

(2022/C 347/27)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Priekšsēdētāju konferences priekšlikumu,

— ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 17. aprīļa rezolūciju par koordinētu ES rīcību Covid-19 pandēmijas un tās seku apkarošanai ([1]),

— ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 19. jūnija rezolūciju par stāvokli Šengenas zonā pēc Covid-19 uzliesmojuma ([2]),

— ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 19. jūnija rezolūciju par Eiropas aizsardzību pārrobežu un sezonālajiem darba ņēmējiem saistībā ar Covid-19 krīzi ([3]),

— ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 10. jūlija rezolūciju par ES sabiedrības veselības stratēģiju pēc Covid-19 pandēmijas ([4]),

— ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 17. septembra rezolūciju par Covid-19: veselības novērtējumu un riska klasifikācijas koordinēšana ES un ietekme uz Šengenas zonu un vienoto tirgu ([5]),

— ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 13. novembra rezolūciju par Covid-19 pasākumu ietekmi uz demokrātiju, tiesiskumu un pamattiesībām ([6]),

— ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 10. jūnija rezolūciju par globālās Covid-19 krīzes novēršanu: ietekme, ko jaunattīstības valstīs radītu Covid-19 vakcīnu, ārstēšanas, aprīkojuma un ražošanas jaudas atbrīvojums no PTO *TRIPS* līguma ievērošanas ([7]),

— ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 21. oktobra rezolūciju par pārredzamību ES attiecībā uz Covid-19 vakcīnu izstrādi, iegādi un izplatīšanu ([8]),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 11. novembra priekšlikumu kopumu par Eiropas veselības savienību un priekšlikumu regulai par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem (COM(2020)0727),

— ņemot vērā Reglamenta 207. pantu,

A. tā kā traģiskās Covid-19 izplatības cena ir miljoniem cilvēku dzīvību Eiropā un pasaulē, kā rezultātā nodarīts neatgriezenisks kaitējums un vairāk nekā miljardam cilvēku nācies ievērot mājsēdes režīmu;

B. tā kā ES līmenī veiktas daudzas darbības, tostarp īstenota ES vakcīnu stratēģija un kopīgi koordinēta Eiropas reaģēšana;

([1]) OV C 316, 6.8.2021., 2. lpp.
([2]) OV C 362, 8.9.2021., 77. lpp.
([3]) OV C 362, 8.9.2021., 82. lpp.
([4]) OV C 371, 15.9.2021., 102. lpp.
([5]) OV C 385, 22.9.2021., 159. lpp.
([6]) OV C 415, 13.10.2021., 36. lpp.
([7]) OV C 67, 8.2.2022., 64. lpp.
([8]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0435.

C. tā kā Eiropas komanda ir viena no tām, kura piešķir visvairāk līdzekļu COVAX, kas ir globāla iniciatīva taisnīgai un vienlīdzīgai piekļuvei Covid-19 vakcīnām;

D. tā kā, ņemot vērā milzīgo finansējuma apmēru Covid-19 pandēmijas seku novēršanai, ļoti svarīga ir publisko izdevumu pārredzamība un pārskatatbildība;

E. tā kā Covid-19 pandēmija nesamērīgi smagi skārusi sievietes, jauniešus, personas ar invaliditāti un neaizsargātas grupas un palielinājusi globālo nevienlīdzību,

1. nolemj izveidot īpašu komiteju "Covid-19 pandēmija: gūtā pieredze un ieteikumi nākotnei", kuras uzdevums būs apzināt, kā Eiropa reaģē uz pandēmiju un kāda pieredze nākotnē var noderēt rīcībai turpmāk minētajās jomās;

Veselība

a) ES, tās iestāžu un aģentūru reaģēšana uz pandēmiju, kam pamatā ir veselības savienības tiesību aktu pakete un mērķis stiprināt ES krīžu novēršanu, sagatavotību un reaģēšanu uz pārrobežu veselības apdraudējumiem;

b) pakāpe, kādā notiek koordinācija un solidaritāte starp dalībvalstīm, un kāda ir veselības sistēmu gatavība tikt galā ar pandēmiju un turpmākiem pārrobežu veselības apdraudējumiem;

c) pandēmijas ietekme uz veselību, tostarp veselības aprūpes nepārtrauktību un nepārnēsājamu slimību profilaksi, skrīningu, diagnostiku, ārstēšanu un uzraudzību, ietekme uz garīgo veselību, garo kovidu, kā arī seksuālo un reproduktīvo veselību un tiesībām;

d) personāla trūkuma ietekme uz veselības aprūpes sniegšanu un zāļu un medicīnisko ierīču, tostarp aizsardzības līdzekļu, pieejamību un pandēmijas ietekme uz aprūpes pakalpojumiem, aprūpes iestāžu iemītniekiem, darba ņēmējiem, neformāliem aprūpētājiem un viņu apgādājamiem;

e) pandēmijas ietekme uz aizvien biežāku tādu metožu pielietošanu kā digitālā veselība, telemedicīna un telekonsultācijas, attālināta uzraudzība, savienotās ierīces, digitālās veselības platformas un veselības lietotnes;

f) ES Covid-19 vakcīnu stratēģija un tas, kā tā spējusi nodrošināt drošu un efektīvu vakcīnu piegādi, tostarp sarunas par pirkuma priekšlīgumiem un kopīgiem pirkuma līgumiem, līgumu un licencēšanas nolīgumu pārredzamību un izpildi, vakcīnu ražošanu, uzglabāšanu un izplatīšanu, kas ietver juridiskās atbildības jautājumu un farmācijas nozares lomu iepriekš minētajās lietās, arī tehnoloģiju pārnesē, patentu aizsardzībā un lobēšanas pārredzamībā;

g) sadarbība uz zinātni balstītu un koordinētu riska pārvaldības pasākumu jomā, ietverot konsultatīvo padomi Covid-19 jautājumos;

h) Eiropas Veselības ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas iestādes (*HERA*), Eiropas Zāļu aģentūras (*EMA*) un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra (*ECDC*) loma un mandāts un Covid-19 terapijas stratēģija pieejamu un cenas ziņā samērīgu zāļu izstrādē;

i) vakcīnneizlēmība un maldinošas informācijas izplatīšana cīņā pret pandēmiju un papildu ES pasākumi šādas rīcības novēršanai nākotnē;

j) dzīvnieku veselības un cilvēka veselības savstarpējā saikne, jo īpaši attiecībā uz zoonozes slimībām, saskaņā ar pieeju "Viena veselība";

Koordinēta pieeja demokrātijas un pamattiesību nodrošināšanai

k) tas, vai ir jāslēdz dalībvalstu robežas un jāpiemēro citi personu brīvas pārvietošanās un iekšējā tirgus ierobežojumi un cik šie pasākumi ir samērīgi, un tas, kā turpmāk izvairīties no nevajadzīgiem ierobežojumiem, *inter alia* izstrādājot kopīgu pieeju ceļošanas pasākumiem;

l) ietekme uz neaizsargāto grupu individuālajām tiesībām un pamattiesībām, kā arī uz nevienlīdzību kopumā;

m) dažādās pieejas tehnoloģisko rīku izstrādē un īstenošanā cīņai pret Covid-19, piemēram, kontaktu izsekošanas lietotnes un ES digitālais Covid sertifikāts;

n) dalībvalstu izmantotās dažādās datu kopas un gūtā pieredze vienu un to pašu datu un kritēriju izmantošanā, jo īpaši *ECDC* sniegto datu kopu loma;

o) demokrātiska reaģēšanas uz pandēmiju uzraudzība, arī Eiropas Parlamenta un dalībvalstu parlamentu iesaistīšana lēmumu pieņemšanā un pārredzamība, ņemot vērā Covid-19 kontaktgrupas darbu;

Ietekme uz sabiedrību un ekonomiku

p) ietekme uz darba organizāciju, tāldarbu un darba nākotni un pandēmijas ietekme uz nabadzību, nevienlīdzību un sociālo atstumtību, kā arī sociālās aizsardzības sistēmām;

q) risinājumi, kā pārvarēt šķēršļus digitālo tehnoloģiju izmantošanā un uzlabot darba ņēmēju prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju;

r) ietekme uz dzimumu līdztiesību, tostarp personām, kurām draud ar dzimumu saistīta vardarbība un ļaunprātīga izmantošana ģimenē, un tas, kādu uzmanība, reaģējot uz turpmākiem pārrobežu veselības apdraudējumiem, pievērš dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanai krīzes pārvaldībā;

s) pandēmijas ietekme uz izglītību, apmācību un bērnu un jauniešu attīstību;

t) pasākumi, kuri būtu svarīga spēcīgas ES rūpniecības politikas daļa un ar kuriem nodrošinātu ar veselību saistītu ES stratēģisko autonomiju un piegādes ķēžu noturību, tostarp attiecībā uz kritiskiem farmaceitiskiem un medicīniskiem produktiem un citām pamatprecēm, un ar ko atbalstītu un pielāgotu ES veselības pētniecības rīcībpolitikas nolūkā pārvarēt pašreizējo krīzi un novērst tās atkārtošanos;

u) ietekme uz pandēmijas vissmagāk skartajām nozarēm, piemēram, kultūru, viesmīlību, tūrismu un transportu, un ES reaģēšanas ātrums un atbilstīgums;

ES un pasaule

v) loma, kāda dalībvalstīm ir ES pārvaldības un koordinācijas rīcībā, kas saistīta ar pandēmijas starptautiskiem aspektiem, tostarp Pasaules Veselības organizāciju (PVO), Pasaules Tirdzniecības organizāciju (PTO) un citām daudzpusējām iniciatīvām, piemēram, *COVAX*, un iespēja pieņemt starptautisku līgumu par pandēmijām un pārskatīt Starptautiskos veselības aizsardzības noteikumus (SVAN), kā arī vajadzība īstenot saskaņotu pieeju personām, kuras ES ieceļo no trešām valstīm;

w) pieeja vakcīnu diplomātijai un tas, cik lielā mērā tā veicina globālo solidaritāti, vispārēju un vienlīdzīgu piekļuvi pamata medikamentiem un vakcīnām, kā arī izpratne, ka "neviens nav drošs, ja visi nav droši";

x) ES un tās dalībvalstu loma Covid-19 vakcīnu un medicīnisko produktu neatbilstīgas piegādes un netaisnīgas piekļuves problēmu risināšanā visā pasaulē un tādu jautājumu risināšana kā cenu pieņemamība un pieejamība, piegādes ķēdes vājās vietas, ar tirdzniecību saistīti šķēršļi, infrastruktūra un piegādes ķēdes pārredzamības nodrošināšana, kā arī speciālo zināšanu un tehniskās zinātības sniegšana;

2. uzsver, ka īpašās komitejas ieteikumi ir jāņem vērā Parlamenta pastāvīgajām komitejām;

3. nolemj, ka saistībā ar īpašās komitejas pienākumiem netiks skartas un paliks nemainīgas pastāvīgo komiteju pilnvaras, nodrošinājums ar personālu un pieejamie resursi, kādi vajadzīgi Savienības tiesību aktu pieņemšanai, pārraudzībai un īstenošanai; uzsver, ka jānodrošina laba sadarbība un informācijas plūsma starp īpašo komiteju un attiecīgajām pastāvīgajām komitejām;

4. nolemj, ka gadījumos, kad īpašās komitejas darbs ietver konfidenciālu pierādījumu uzklausīšanu, ar personas datiem saistītas liecības vai ar konfidenciālu informāciju saistītas viedokļu apmaiņas vai uzklausīšanas starp iestādēm un struktūrām, komitejas sanāksmes rīkos aiz slēgtām durvīm; turklāt nolemj, ka liecinieki un eksperti būs tiesīgi sniegt paziņojumus vai liecības aiz slēgtām durvīm;

5. nolemj, ka publicēs darba kārtības, uz atklātajām sanāksmēm uzaicināto un klātesošo personu sarakstus un sanāksmju protokolus;

6. nolemj, ka īpašās komitejas saņemtos konfidenciālos dokumentus izvērtēs saskaņā ar Reglamenta 221. pantā noteikto procedūru; turklāt nolemj, ka šādu informāciju izmantos vienīgi īpašās komitejas galīgā ziņojuma sagatavošanai;

7. nolemj, ka īpašajā komitejā būs 38 locekļi;

8. nolemj, ka īpašās komitejas pilnvaru termiņš būs 12 mēneši un pēc tā beigām komiteja iesniegs Parlamentam ziņojumu, kurā vajadzības gadījumā ietvers ieteikumus ar veicamajām darbībām vai iniciatīvām.